

İLKÖĞRETİM 6. ve 7. SINIF FEN ve TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ İÇERİĞİNE VE ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Yrd.Doç.Dr.Cavide DEMİRCİ

ESOGÜ Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü

Fen Bilgisi Eğitimi A.B.D.

cdemirci@ogu.edu.tr

Uzman Esra ÇENGELCİ

ESOGÜ Fen Bilimleri Enst

esracengelci@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, 2006–2007 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan ilköğretim 6. sınıf ve 2007–2008 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan ilköğretim 7. sınıf fen ve teknoloji dersi öğretim programının öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesidir.

Araştırmada, tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2007–2008 eğitim-öğretim yılında Eskişehir il merkezinde bulunan 86 ilköğretim okulunda görev yapan fen ve teknoloji öğretmenleridir. Araştırmada verilerin toplanması amacıyla Demirci ve Aydın tarafından geliştirilen ölçek kullanılmıştır. Verilerin analizinde, yüzde, frekans değeri, aritmetik ortalama, standart sapma, “tek yönlü varyans analizi” ve “Tukey testi” kullanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre, genel olarak öğretmenler fen ve teknoloji dersi öğretim programının içerik ve öğrenme öğretme sürecine ilişkin olumlu görüşler belirtmişlerdir. Öğretmenler, öğrenme-öğretme sürecinde etkinlikler için ders saatinin az olduğunu, Öğrenme-öğretme sürecine ilişkin olarak hizmet içi eğitime katılan ve bu eğitimden yararlandığını düşünen öğretmenlerin hizmet içi eğitimden yararlanmadığını düşünen öğretmenlere oranla daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı, İçerik, Öğrenme-Öğretme Süreci.

1.KURAMSAL ÇERÇEVE

Toplumsal yaşamda karşılaştığımız problemlerin hem kaynağı hem de çözümü olarak “eğitim” vurgulanmaktadır. (Sönmez, 2006).

Eğitim çabalarının genel amacı, yetişmekte olan çocukların ve gençlerin topluma sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarını gerçekleştirmek olarak nitelendirilebilir. (Gültekin, 2006).

Öğretmenler, eğitim ve öğretimin belirlenen amaçlar doğrultusunda gerçekleştirilmesinde ve başarıya ulaştırılmasında önemli role sahiptirler. (Karatepe vd., 2004).

Bir ülkenin mevcut durumunu koruması ve gelişmesi için öncelikle eğitim sisteminin ve bu sistemi ayakta tutmada önemli bir katkısı olan eğitim programlarının sürekli bir gelişme içinde olması kaçınılmazdır. Eğitim sisteminin başarısında ya da aksine başarısızlığında eğitim programlarının rolü büyüktür (Sözer, 1991). Bilginin, teknolojinin ve ürünlerin hızla gelişmesi ve yayılması, her ülkede bireysel ve toplumsal yaşamda, toplumsal sistemlerde ve üretim-istihdam ilişkilerinde köklü değişikliklere neden olmaktadır. Okulların, bireyleri bu değişime uyum sağlayabilecek şekilde yetiştirebilmeleri için eğitim programlarının çağdaş gelişmeler ve değişimler doğrultusunda oluşturulması kaçınılmaz bir gerekliliktir. Bu açıdan bir ülkenin eğitim sistemi içinde uygulanan eğitim programları, öncelikle ülkenin kendi iç toplumsal dinamikleri, gereksinimleri ve yaşantılarından kaynaklanmak durumundadır (ilköğretim-online, 2006).

Eğitim programının iyi tasarlanması ve uygulanması kadar programın uygun yöntemlerle değerlendirilip, değerlendirme sonuçlarının program tasarımına yansıtılması, bir başka deyişle geliştirilmesi de son derece önemlidir. Programın etkililiğinin sorgulanması ve değerlendirilmesi, programın geliştirilmesi için başlangıç noktasıdır. Bir program; hazırlama aşamasından başlanarak, deneme uygulaması sırasında ve uygulama sonrasında çeşitli değerlendirme yolları izlenerek değerlendirilmelidir. Program değerlendirmenin sonuçları ve çıktıların değerlendirilmesi geleceğin programlarının biçimlendirilmesine katkı sağlamaktadır (Healy, 2000).

Eğitim sistemi, sistemin başarısından emin olmak ve uyguladığı programların toplumun istek ve beklentilerini karşılayıp karşılamadığını kontrol etmek üzere programlar sürekli olarak değerlendirilmeli ve değerlendirme sonuçları program geliştirme çalışmalarına yansıtılmalıdır (Gözütok, 2001). Değerlendirme, sistemi geliştirmek amacıyla verilerin toplandığı ve yargıya varmada kullanıldığı bir süreçtir. Değerlendirme program geliştirme için kaçınılmaz bir zorunluluktur (Olivia, 2004).

Bu bağlamda ilköğretim 6. ve 7. sınıf fen ve teknoloji dersi öğretim programının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesinin program geliştirme çalışmalarına katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

2.ARAŞTIRMANIN AMACI

İlköğretim 6. ve 7. sınıf fen ve teknoloji dersine giren öğretmenlerin 2006–2007 öğretim yılından itibaren 6. sınıflarda, 2007–2008 öğretim yılından itibaren 7.sınıflarda

uygulamaya konulan fen ve teknoloji dersi öğretim programının içerik ve öğrenme öğretme sürecine ilişkin görüşleri nelerdir? ve bu görüşleri arasında hizmet içi eğitimden yararlanma durumlarına göre anlamlı farklılıklar var mıdır?

3.YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, ilköğretim 6. ve 7. sınıf fen ve teknoloji dersine giren öğretmenlerin fen ve teknoloji dersi öğretim programına ilişkin görüşlerinin belirlenmesinin amaçlandığı durum saptamaya yönelik bir araştırmadır. Araştırmanın gerçekleşmesinde tarama modeli kullanılmıştır.

4.VERİ KAYNAKLARI, KATILIMCILAR VE VERİ ANALİZİ

Araştırmanın evrenini 2007-2008 Eğitim-Öğretim yılında Eskişehir il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan 153 Fen ve Teknoloji dersi öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise Eskişehir il merkezinden rastlantısal olarak seçilen 132 ilköğretim fen ve teknoloji dersi öğretmeni oluşturmuştur.

Verileri toplamak amacıyla fen ve teknoloji dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemeye yönelik Demirci ve Aydın tarafından geliştirilen “Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı Ölçeği” gerekli izinler alınarak kullanılmıştır.

Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı ölçeğinin cronbach alfa değeri 0,95 olarak belirtilmiştir. Ölçek maddeleri sınıflandırılmış ve güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Buna göre ölçeğin, programın öğelerine ilişkin olan bölümünde;, içerik boyutunu içeren maddelerin cronbach alfa değeri 0,91, öğrenme-öğretme durumlarına ilişkin maddelerin cronbach alfa değeri 0,87, olarak belirtilmiştir (Aydın, 2007).

Uygulanan ölçeğin cronbach alfa değeri bu araştırma için yeniden hesaplanmış ve 0,88 olarak bulunmuştur. Programın içerik ve öğrenme öğretme boyutları ile ilgili olarak ölçek maddelerinin güvenilirlik katsayıları yeniden hesaplanmıştır. Buna göre içerik boyutuna yönelik maddelerin güvenilirlik katsayısı 0,86, öğrenme-öğretme- sürecine ilişkin maddelerin güvenilirlik katsayısı 0,81, olarak bulunmuştur.

Araştırmacı tarafından uygulanan veri toplama aracının içerik boyutunda 10 madde, öğrenme öğretme süreci boyutunda 10 madde olmak üzere toplam 20 madde yer almıştır.

Araştırmada beşli (Likert) dereceleme ölçeği kullanılmıştır. Fen ve teknoloji dersi öğretim programının öğelerine ilişkin maddelerin her biri için “tamamen katılıyorum” seçeneğine 5, “katılıyorum” seçeneğine 4, “kararsızım” seçeneğine 3, “katılmıyorum” seçeneğine 2, “hiç katılmıyorum” seçeneğine 1 puan verilmiştir.

Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin, fen ve teknoloji dersi öğretim programının içerik ve öğrenme öğretme sürecine ilişkin görüşlerinin belirlenmesinde “yüzde”, “frekans”, “ortalama ve standart sapma”dan, öğretmenlerin görüşlerinin hizmetiçi eğitimden faydalanma durumlarına göre değişiklik gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla, tek yönlü varyans analizi’nden yararlanılmıştır. Karşılaştırmalardaki farklılığın kaynağının bulunması amacıyla, varyans analizinden sonra “Tukey testi” kullanılmıştır. Yapılan anlamlılık testlerinde 0,05 anlamlılık düzeyi esas alınmıştır.

Araştırmanın verilerini yorumlamak için aralık sayısı seçenek sayısına bölünerek ölçek elde edilmiştir (4/5=0,80) (Kaptan, 1995). Buna göre 1,00-1,80 hiç katılmıyorum, 1,81-2,60 katılmıyorum, 2,61-3,40 kararsızım, 3,41-4,20 katılıyorum, 4,21-5,00 tamamen katılıyorum şeklinde derecelendirme gerçekleştirilmiştir.

5 BULGULAR VE YORUMLAR

5.1. Fen ve Teknoloji Öğretim Programının İçeriğine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Bu bölümde fen ve teknoloji öğretmenlerinin FTDÖP’nin içerik boyutuna ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. İçerik boyutunda yer alan maddelerin frekansları, yüzdeleri, ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmış ve sonuçlar tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1 FTÖP’ün İçerik Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Mad de No	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$	s
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1	17	12,9	101	76,5	12	9,1	2	1,5	0	0	4,0	0,53
2	14	10,6	106	80,3	10	7,6	2	1,5	0	0	4,0	0,49
3	13	9,8	89	67,4	26	19,7	4	3,0	0	0	3,84	0,63
4	25	18,9	92	69,7	14	10,6	1	0,8	0	0	4,06	0,60
5	23	17,4	87	65,9	17	12,9	5	3,8	0	0	3,97	0,68
6	34	25,8	80	60,6	11	8,3	7	5,3	0	0	4,07	0,74
7	9	6,8	59	44,7	50	37,9	13	9,8	1	0,8	3,47	0,80
8	16	12,1	81	61,4	31	23,5	3	2,3	1	0,8	3,82	0,70
9	12	9,1	68	51,5	36	27,3	15	11,4	1	0,8	3,57	0,84
10	10	7,6	96	72,7	19	14,4	7	5,3	0	0	3,83	0,64
İçeriğin genel ortalaması											3,86	0,67

Tablo 1’de görüldüğü gibi programın içerik boyutuna ilişkin verilen cevapların sayısal değerlerinin genel aritmetik ortalaması 3,86 çıkmıştır. Programın içerik boyutundaki maddelerine ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklinde olmuştur. Öğretmenler, içeriği genel anlamda olumlu olarak değerlendirmişlerdir. Bu sonuç Gömleksiz ve Bulut’un (2007), yaptıkları araştırma bulgularıyla tutarlılık göstermektedir. Gömleksiz ve Bulut’un yaptığı araştırmada öğretmenler, programda yer alan içeriğe yönelik olumlu görüş bildirerek, içeriğin uygulamada “çok” etkili olduğunu belirtmişlerdir.

1.Tablo1’de görüldüğü gibi FTDÖP’da, “İçerik öğrenci için anlamlıdır” maddesine verilen cevapların sayısal değerlerinin aritmetik ortalaması 4,00 olarak bulunmuştur. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

2.Tablo1’de görüldüğü gibi “İçerik, öğrenme alanları ve üniteler ile tutarlıdır” maddesine verilen cevapların sayısal değerlerinin ortalaması 4,00 olarak bulunmuştur. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

3.Tablo1’de görüldüğü gibi “İçerik, öğrenci gereksinimlerine uygundur” maddesine verilen cevapların sayısal değerlerinin ortalaması 3,84 olarak bulunmuştur. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

4. Tablo1’de görüldüğü gibi “İçerikte yer alan bilgiler, günlük yaşamla ilişkilendirilebilecek niteliktedir” maddesine verilen cevapların sayısal değerlerinin aritmetik ortalaması 4,06 olarak bulunmuştur. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir

5.Tablo1’de görüldüğü gibi öğretmenlerin, “İçerik, öğrenme ilkelerine (basitten karmaşığa, somuttan soyuta, yakından uzağa) uygun olarak düzenlenmiştir” maddesine verilen cevapların sayısal değerlerinin ortalaması 3,97 olarak bulunmuştur. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir

6.Tablo1’de görüldüğü gibi “İçerik yeterli sayıda etkinlik örnekleriyle desteklenmiştir” maddesine verilen cevapların sayısal değerlerinin ortalaması 4,07 olarak bulunmuştur. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

7.Tablo1’de görüldüğü gibi “İçerik, öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınarak hazırlanmıştır” maddesine verilen cevapların sayısal değerlerinin aritmetik ortalaması 3,47 olarak bulunmuştur. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

8.Tablo1’de görüldüğü gibi “İçerik, programda öngörülen becerileri (araştırma, sorgulama, eleştirel ve yaratıcı düşünme vb.) öğrencilere kazandırabilecek niteliktedir” maddesine verilen cevapların sayısal değerlerinin aritmetik ortalaması 3,82 olarak bulunmuştur. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

9.Tablo1’de görüldüğü gibi “İçerik, ilgili diğer derslerle bütünlük ve paralellik gözetilerek hazırlanmıştır.” maddesine verilen cevapların sayısal değerlerinin ortalaması 3,57 olarak bulunmuştur. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

10.Tablo1’de görüldüğü gibi “İçerik, fen ve teknoloji arasındaki bağı kurulmasına ve geliştirilmesine yöneliktir” maddesine verilen cevapların sayısal değerlerinin ortalaması 3,83 olarak bulunmuştur.

5.1.2.Fen ve Teknoloji Öğretim Programının Öğrenme-Öğretme Sürecine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Bu bölümde fen ve teknoloji öğretmenlerinin FTDÖP’nin öğrenme-öğrenme süreci boyutuna ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Öğrenme-öğretme süreci boyutunda yer alan maddelerin frekansları, yüzdeleri, ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmış ve sonuçlar tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. FTÖP’ün Öğrenme-Öğretme Sürecine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Madde No	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X}$	s
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1	11	8,3	99	75,0	19	14,4	3	2,3	0	0	3,89	0,56
2	13	9,8	94	71,2	21	15,9	4	3,0	0	0	3,88	0,61
3	13	9,8	92	69,7	20	15,2	7	5,3	0	0	3,84	0,66
4	15	11,4	79	59,8	27	20,5	11	8,3	0	0	3,74	0,77
5	13	9,8	89	67,4	20	15,2	10	7,6	0	0	3,80	0,72
6	17	12,9	83	62,9	23	17,4	9	6,8	0	0	3,81	0,74
7	8	6,1	53	40,2	18	13,6	41	31,1	12	9,1	3,03	1,15
8	9	6,8	94	71,2	26	19,7	3	2,3	0	0	3,82	0,57
9	10	7,6	92	69,7	23	17,4	6	4,5	1	0,8	3,79	0,68
10	13	9,8	76	57,6	28	21,2	15	11,4	0	0	3,66	0,81
Öğrenme öğretme sürecinin genel ortalaması											3,73	0,73

Öğrenme-öğretme süreci boyutuna ilişkin verilen cevapların sayısal değerlerin genel aritmetik ortalaması 3,73 çıkmıştır. Öğrenme-öğretme süreci boyutundaki maddelere ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklinde olmuştur. Öğretmenler, öğrenme-öğretme sürecini genel anlamda olumlu olarak değerlendirmişlerdir. Bu sonuç Pala ve Erol’un (2006)’da yaptıkları

araştırma bulgularıyla ve Aydın'ın (2007)'de yaptığı araştırma bulgularıyla ve tutarlılık göstermektedir.

1.Tablo2'de görüldüğü gibi “Öğrenme-öğretme etkinlikleri, programda öngörülen becerileri (araştırma, sorgulama, eleştirel ve yaratıcı düşünme vb.) öğrencilere kazandırabilecek niteliktedir” maddesine verilen cevapların sayısal değerinin aritmetik ortalaması 3,89 olarak belirlenmiştir. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

2.Tablo2'de görüldüğü gibi “Öğrenme-öğretme etkinlikleri, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine yöneliktir” maddesine verilen cevapların sayısal değerinin aritmetik ortalaması 3,89 olarak belirlenmiştir. Maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir

3.Tablo2'de görüldüğü gibi “Öğrenme-öğretme etkinlikleri, kazanımların öğrencilere aktarımını sağlayacak niteliktedir” maddesine verilen cevapların sayısal değerinin aritmetik ortalaması 3,84 olarak belirlenmiştir. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

4.Tablo2'de görüldüğü gibi “Öğrenme-öğretme etkinlikleri, ölçülebilir niteliktedir” maddesine verilen cevapların sayısal değerinin aritmetik ortalaması 3,74 olarak belirlenmiştir. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

5.Tablo2'de görüldüğü gibi “Öğrenme-öğretme etkinlikleri sınıf düzeyine uygundur” maddesine verilen cevapların sayısal değerinin aritmetik ortalaması 3,80 olarak belirlenmiştir. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir

6.Tablo2'de görüldüğü gibi “Öğrenme-öğretme etkinlikleri öğrencileri merkeze alabilecek şekilde düzenlenmiştir” maddesine verilen cevapların sayısal değerinin aritmetik ortalaması 3,81 olarak belirlenmiştir. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

7. Tablo2'de görüldüğü gibi “Öğrenme-öğretme etkinliklerinin uygulanabilmesi için önerilen ders saati yeterlidir” maddesine verilen cevapların sayısal değerlerinin aritmetik ortalaması 3,03 olarak belirlenmiştir. Bu maddeye ilişkin genel kanı “kararsızım” şeklindedir.

8.Tablo2'de görüldüğü gibi “Öğrencileri merkeze alan aktif öğretim stratejileri ön plandadır” maddesine verilen cevapların sayısal değerinin aritmetik ortalaması 3,82 olarak belirlenmiştir. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

9.Tablo2'de görüldüğü gibi “Öğrencilere, ön bilgilerini de kullanarak, yeni öğrendiği kavramları yapılandırma fırsatı verilmektedir” maddesine verilen cevapların sayısal değerinin aritmetik ortalaması 3,79 olarak belirlenmiştir. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

10.Tablo2’de görüldüğü gibi “Derslerin planlanmasında öğretmene esneklik sağlanmıştır” maddesine verilen cevapların sayısal değerinin aritmetik ortalaması 3,66 olarak belirlenmiştir. Bu maddeye ilişkin genel kanı “katılıyorum” şeklindedir.

5.1.3. FTDÖP’na İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Hizmet İçi Eğitimden Yararlanma Durumu Değişkenine Göre Farklılığı

FTDÖP’na İlişkin Öğretmen Görüşlerinin hizmet içi eğitimden yararlanma durumu değişkenine göre farklı olup olmadığı varyans analizi ile araştırılmış, farklılığın kaynağı Tukey testi ile belirlenmiş ve sonuçlar tablo 3 ‘de verilmiştir.

Tablo 3 FTDÖP’na İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Hizmet İçi Eğitimden Yararlanma Durumu Değişkenine Göre Farklılığı

ALT BOYUTLAR	Hizmet İçi Eğitimden Yararlanma	Kareler Toplamı	S.D.	Kareler Ortalaması	F	p	Fark
İçerik	Gruplar Arası	0,318	2	0,159 0,209	0,760	0,471	-
	Gruplar İçi	15,912	76				
	Genel	16,230	78				
Öğretme-Öğrenme Süreci	Gruplar Arası	1,785	2	0,892 0,221	4,045	0,021*	A-C
	Gruplar İçi	16,765	76				
	Genel	18,550	78				

A: evet, B: kısmen, C: hayır

Tablo 3 incelendiğinde; hizmet içi eğitimden yararlanma durumu değişkenine göre öğretmen görüşleri arasında, öğretme-öğrenme süreci boyutunda evet ile hayır arasında evet diyen öğretmenler lehine, anlamlı farklılık görülmüştür.

Hizmet içi eğitimden yararlandığını düşünen öğretmenler, hizmet içi eğitimden yararlanmadığını düşünen öğretmenlere göre öğretme-öğrenme sürecini daha anlamlı bulmaktadır. Bu bulgu doğrultusunda, etkili ve verimli bir hizmet içi eğitimden geçen öğretmenlerin, programı daha çok benimsedikleri ve öğrenme- öğretme- sürecini daha iyi yapılandırdıkları sonucuna ulaşılabilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

1.Fen ve teknoloji dersi *içeriğine* ilişkin öğretmen görüşlerine bakıldığında, öğretmenlerin içeriğe ilişkin genel olarak olumlu görüş belirttikleri (aritmetik ortalama: 3,87) görülmüştür.

İçeriğin öğrenci için anlamlı, öğrenme alanları ve üniteler ile tutarlı, öğrenci gereksinimlerine uygun, günlük yaşamla ilişkilendirilebildiği, öğrenme ilkelerine uygun olarak düzenlendiği, etkinlik örneklerinin yeterli olduğu, öğrencilerin bireysel farklılıkları

dikkate alınarak hazırlandığı, programda öngörülen becerileri öğrencilere kazandırabilecek nitelikte olduğu, diğer derslerle bütünlük ve paralellik gösterdiği, fen ve teknoloji arasındaki bağın kurulmasına ve geliştirilmesine yönelik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

2.Fen ve teknoloji dersi öğretim programının *öğrenme-öğretme sürecine* ilişkin öğretmen görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin genel olarak öğrenme-öğretme sürecine ilişkin olumlu görüş belirttikleri (aritmetik ortalama 3,73) görülmüştür..

Öğrenme-öğretme etkinliklerinin programda öngörülen becerileri öğrencilere kazandırabilecek nitelikte olduğu, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine yönelik olduğu, kazanımların öğrencilere aktarımını sağlayacak nitelikte olduğu, ölçülebilir nitelikte olduğu sınıf düzeyine uygun olduğu, öğrenciyi merkeze alan ve aktif öğrenmeyi gerçekleştirebilecek bir yapıya sahip olduğu, aktif öğretim stratejilerine programda ön planda yer verildiği, öğrencilere, ön bilgilerini de kullanarak, yeni öğrendiği kavramları yapılandırma fırsatı verdiği, ancak öğrenme-öğretme etkinliklerinin uygulanabilmesi için önerilen ders saatinin eksik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Fen ve Teknoloji dersinde yer alan etkinliklerin gerçekleştirilmesi için ders saati artırılabilir. Öğretmenlere zamanı etkili kullanmaları için hizmet içi eğitim kursları verilebilir. Deney ve etkinliklerin yapılabilmesi için seçmeli dersler konulabilir.

3. Hizmet içi eğitimden yararlandığını düşünen öğretmenlerin, hizmet içi eğitimden yararlanmadığını düşünen öğretmenlere göre, öğrenme-öğretme sürecini daha anlamlı buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Yapılacak olan hizmetiçi eğitimlerin öğrenme öğretme sürecini olumlu yönde etkileyecek şekilde hazırlanması önerilebilir.

KAYNAKLAR DİZİNİ

Aydın, Ö. , 2007, ilköğretim 4. ve 5. sınıf fen ve teknoloji dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 127 s. (yayımlanmamış).

Gömlüksiz, M. N. ve Bulut, İ., 2007, Yeni fen ve teknoloji dersi öğretim programının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi, 32, 76-88.

Gözütok, D., 2001, Öğretimde planlama ve değerlendirme, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, s. 175-190.

Gültekin, M., 2006, Öğretimde planlama ve değerlendirme, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, 274 s.

Healy, M. A., 2000, Knowing What Works Program Evaluation, New Directions For Student Services.

İlköğretim on-line dergisi, 2006, Eğitim programları ve öğretim alanı profesörler kurulu ilköğretim 1-5. sınıflar öğretim programlarını değerlendirme toplantısı, Eskişehir Sonuç Bildirisi, 8 s.[http://ilkogretim-online.org.tr/vol5say1/sbildirge\[1\].pdf](http://ilkogretim-online.org.tr/vol5say1/sbildirge[1].pdf)
25.08.2007

Kaptan, S., 1995, Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikler, Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.

Karatepe, A., Yıldırım, H. İ., Şensoy, Ö., Yalçın, N., 2004, Fen bilgisi öğretim amaçlarının gerçekleştirilmesinde mevcut fen bilgisi müfredat programının amaçlar boyutunda uygunluğu konusunda öğretmen görüşleri, Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi, 5 (2), 165-175.

M.E.B. (2006)İlköğretim fen ve teknoloji dersi öğretim programı ve kılavuzu, 6,7 ve 8. Sınıflar.

Oliva, P. F., 2004, Developing the curriculum, Pearson Publishing Company, 457.p.

Pala, A.ve Erol, S.,(2006), Manisa ili İlköğretim Okulları Öğretmenlerinin Yeni Program Hakkındaki Görüşleri, Muğla: 15. Uluslar arası Eğitim Bilimleri Kongresi(Muğla Üniversitesi, 13-15 Eylül)'na sunulan poster.

Sönmez, V., 2006, Eğitim bilimine giriş, Anı Yayıncılık, 348 s.

Sözer, E., 1991, Türk üniversitelerinde öğretmen yetiştirme sistemlerinin öğretmenlik davranışlarını kazandırma yönünden etkililiği, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, 19, 124 s.